

Реформування системи бухгалтерського обліку в банківських установах

Фурсова В.А.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів
Національного аерокосмічного університету
імені М.Є. Жуковського
«Харківського авіаційного інституту»

Шалун І.М.

студентка
Національного аерокосмічного університету
імені М.Є. Жуковського
«Харківського авіаційного інституту»

Лазебна І.Р.

студентка
Національного аерокосмічного університету
імені М.Є. Жуковського
«Харківського авіаційного інституту»

Стаття присвячена актуальним питанням, пов'язаним з реформуванням системи бухгалтерського обліку в банківських установах. Проаналізовано ключові зміни в новому Плані бухгалтерських рахунків для банків, прийнятому в 2017 році, в порівнянні з Планом рахунків, прийнятому у 2004 році. Основний акцент автори зробили на дослідженні змін у розрізі груп рахунків. Наведено переваги нововведень реформування для банківської системи.

Ключові слова: банк, план рахунків, група рахунків, реформування, амортизована вартість, справедлива вартість.

Fursova V.A., Shalun I.M., Lazebnaya I.R. REFORMING THE SYSTEM OF ACCOUNTING IN BANKING INSTITUTIONS

Статья посвящена актуальным вопросам, связанным с реформированием системы бухгалтерского учета в банковских учреждениях. Проанализированы ключевые изменения в новом Плане бухгалтерских счетов для банков, принятом в 2017 году, по сравнению с Планом счетов, принятом в 2004 году. Основной акцент авторы сделали на изучение изменений в разрезе групп счетов. Обозначены преимущества нововведений реформирования для банковской системы.

Ключевые слова: банк, план счетов, группа счетов, реформирование, амортизированная стоимость, справедливая стоимость.

Fursova V.A., Shalun I.M., Lazebnaya I.R. REFORMING THE SYSTEM OF ACCOUNTING IN BANKING INSTITUTIONS

The article is devoted to the actual issues related to the reform of the accounting system in banking institutions. The authors compared the new Plan of Accounts for Banks, adopted in 2017 with the Plan of Accounts, adopted in 2004, and identified a number of changes. The main emphasis was made by the authors on the study of changes in groups of accounts. The advantages of reforming innovations for the banking system were indicated.

Keywords: bank, Plan of accounts, group of accounts, reform, amortized value, fair value.

Постановка проблеми. Сьогодні в Україні активно триває процес реформування, розпочатий ще у 2014 році на тлі політичної та економічної криз. Банківська система не стала винятком. Так, у 2017 році були прийняті кардинальні зміни в системі бухгалтерського

обліку в банківських установах, які торкнулися методологічних основ побудови Плану рахунків, що і актуалізувало тему дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання, пов'язані з особливостями побудови Плану бухгалтерських рахунків у банках роз-

глянути в працях таких дослідників як: Л.М. Кіндрацька, С.М. Лобозінська, О.Г. Коренєва, О.В. Петраковська, М.Б. Камінська та інш. Специфіку проблем управлінського обліку було досліджено В.А. Фурсової і Д.М. Шоном. У свою чергу, Т.Г. Степова, займалась вивченням процесу реформування бухгалтерського обліку у банківській системі та можливостями об'єднання планів рахунків підприємств та банківських установ.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. У сучасних дослідженнях, зовсім не приділено увагу питанням, які стосуються змін в новому Плані рахунків, у порівнянні з попередньою версією, обумовлених процесом реформування системи бухгалтерського обліку в Україні.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження ключових змін нового Плану бухгалтерських рахунків в банківських установах, введеного в дію у 2017 році в рамках реформування системи бухгалтерського обліку в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Основними завданнями системи бухгалтерського обліку в банках є: накопичення інформації про банківські операції, їх вартості та часу проведення, перевірка правильності відображення даних, підведення підсумків і узгодженість бухгалтерських записів, повідомлення про помилки і розбіжності [1, с. 147]. У свою чергу, План рахунків бухгалтерського обліку являє собою систематизований перелік рахунків бухгалтерського обліку, призначений для відображення активів, зобов'язань, власного капіталу, а також господарських операцій і накопичення бухгалтерської інформації [2, с. 991]. На підставі даних бухгалтерського обліку складається фінансова звітність банку, що є основною для прийняття рішень його клієнтів.

У 2017 році, у відповідності з умовами договору про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Верховною Радою України був прийнятий Закон «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)», метою якого є забезпечення відповідності норм вітчизняного законодавства в бухгалтерському обліку вимогам Директиви ЄС № 2013/34/ЄС. Відповідно до цього закону банківські установи відносяться до категорії підприємств, що становлять суспільний інтерес і які зобов'язані складати звітність за міжнародними фінансовими стандартами [3]. У зв'язку з цим реформування системи банківського обліку поча-

лось з прийняття нового Плану рахунків у вересні 2017 року.

Аналіз планів рахунків, прийнятих в 2004 і в 2017 роках, дозволяє виділити ряд ключових змін у розрізі класів і груп рахунків (табл. 1).

1. У класі 1 «Казначейські та міжбанківські операції» в 2017 р спостерігалися такі зміни:

- скасування класифікації кредитів, отриманих від Національного банку України, на довгострокові і короткострокові;

- уточнення способу отримання кредитів від НБУ (шляхом рефінансування та інші кредити);

- відсутність розподілу портфеля цінних паперів на торговий, портфель на продаж та до погашення;

- класифікація обліку фінансових інструментів за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через прибутки (збитки) або через сукупний дохід;

- введення нових груп (145, 153, 154) і скасування груп (149, 159), в яких відображались суми резервування за фінансовими інструментами.

2. У класі 2 «Операції з клієнтами» відмічено такі зміни:

- введення нових груп рахунків (204, 214, 224, 230-239, 241-243, 245), в яких кредити відображаються за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через прибутки (збитки) або через сукупний дохід;

- відсутність груп рахунків, у яких відображають резерви за наданими кредитами;

- введення нових груп рахунків для обліку придбаних (створених) знецінених кредитів суб'єктів господарювання (204), органів державної влади та органів місцевого самоврядування (214) або фізичних осіб (224), які обліковують за амортизованою собівартістю;

3. У класі 3 «Операції з цінними паперами та інші активи и зобов'язання» виділено такі зміни:

- скасування поділу портфеля цінних паперів на торговий, портфель на продаж та до погашення;

- скасування класифікації цінних паперів по тимчасовому критерію на короткострокові та довгострокові;

- облік цінних паперів з нефіксованим прибутком;

- розширення класифікація обліку фінансових інструментів за амортизованою вартістю і за справедливою вартістю через сукупний дохід;

- скасування груп (319, 329), в яких відбивалися суми резервування за знеціненими цінними паперів;

**Порівняльний аналіз Планів рахунків банківської установи,
затверджених у 2004 та 2017 роках**

Номер групи	Рік	
	2004	2017
1	2	3
Клас 1 Казначейські та міжбанківські операції		
131	Короткострокові кредити, отримані від Національного банку України	Кредити, що отримані від Національного банку України шляхом рефінансування
132	Довгострокові кредити, отримані від Національного банку України	Інші кредити, що отримані від Національного банку України
140	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, у торговому портфелі банку	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
141	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, у портфелі банку на продаж	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
142	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, у портфелі банку до погашення	Боргові цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, які обліковуються за амортизованою собівартістю
143	Депозитні сертифікати Національного банку України, розміщені в банках України, що оцінюються за справедливою вартістю	Депозитні сертифікати Національного банку України, розміщені в банках України, обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
145	-	Депозитні сертифікати Національного банку України, розміщені в банках України, що обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
149	Резерви під знецінення боргових цінних паперів, що рефінансуються Національним банком України	-
151	Строкові вклади (депозити), розміщені в інших банках	Строкові вклади (депозити), розміщені в інших банках, які обліковуються за амортизованою собівартістю
152	Кредити, надані іншим банкам	Кредити, надані іншим банкам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
153	-	Кредити, надані іншим банкам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
154	-	Кредити, надані іншим банкам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
159	Резерви під заборгованість інших банків	-
161	Строкові вклади (депозити) інших банків	Строкові вклади (депозити) інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю
162	Кредити, отримані від інших банків	Кредити, отримані від інших банків, які обліковуються за амортизованою собівартістю
Клас 2 Операції з клієнтами		
201	Кредити, надані за операціями репо суб'єктам господарювання	Кредити, надані за операціями репо суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю

Продовження таблиці 1

1	2	3
202	Кредити, надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання	Кредити, надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
203	Вимоги, придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання	Вимоги, придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
204	-	Придбані (створені) знецінені кредити суб'єктів господарювання, що обліковуються за амортизованою собівартістю
206	Кредити в поточну діяльність, надані суб'єктам господарювання	Кредити в поточну діяльність, надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
207	Фінансовий лізинг (оренда), наданий суб'єктам господарювання	Фінансовий лізинг (оренда), наданий суб'єктам господарювання, який обліковується за амортизованою собівартістю
208	Іпотечні кредити, надані суб'єктам господарювання	Іпотечні кредити, надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
210	Кредити, надані органам державної влади	Кредити, надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю
211	Кредити, надані органам місцевого самоврядування	Кредити, надані органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю
212	Іпотечні кредити, надані органам державної влади	Іпотечні кредити, надані органам державної влади, які обліковуються за амортизованою собівартістю
213	Іпотечні кредити, надані органам місцевого самоврядування	Іпотечні кредити, надані органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю
214	-	Придбані (створені) знецінені кредити, надані органам державної влади та місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю
220	Кредити на поточні потреби, надані фізичним особам	Кредити на поточні потреби, надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
221	Фінансовий лізинг (оренда), наданий фізичним особам	Фінансовий лізинг (оренда), наданий фізичним особам, який обліковується за амортизованою собівартістю
222	Кредити, що надані за врахованими векселями фізичним особам	Кредити, що надані за врахованими векселями фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
223	Іпотечні кредити, надані фізичним особам	Іпотечні кредити, надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
224	-	Придбані (створені) знецінені кредити фізичних осіб, які обліковуються за амортизованою собівартістю
230	-	Кредити в поточну діяльність суб'єктів господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
231	-	Кредити, надані за операціями репо суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
232	-	Кредити, надані за врахованими векселями суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

1	2	3
233	-	Вимоги, придбані за операціями факторингу із суб'єктами господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
234	-	Фінансовий лізинг (оренда) суб'єктів господарювання, який обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
235	-	Іпотечні кредити суб'єктів господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
236	-	Кредити органам державної влади, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
237	-	Кредити органам місцевого самоврядування, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
238	-	Кредити, надані органам державної влади та місцевого самоврядування, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
239	-	Кредити, надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
240	Резерви під заборгованість за кредитами, що надані клієнтам	Кредити, надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
241	-	Фінансовий лізинг (оренда), наданий фізичним особам, який обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
242	-	Кредити, надані за врахованими векселями фізичним особам, які обліковують за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
243	-	Іпотечні кредити, надані фізичним особам, які обліковують за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
245	-	Кредити, надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
270	Кредити, отримані від міжнародних та інших організацій	Кредити, отримані від міжнародних та інших організацій, які обліковують за амортизованою собівартістю
Клас 3 Операції з цінними паперами та інші активи і зобов'язання		
300	Акції та інші фінансові інвестиції, що обліковуються за справедливою вартістю через прибуток або збиток	Акції, та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
301	Боргові цінні папери в торговому портфелі банку	Боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
304	Похідні фінансові активи, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	Похідні фінансові активи, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
310	Акції та інші фінансові інвестиції в портфелі банку на продаж	Акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
311	Боргові цінні папери в портфелі банку на продаж	Боргові цінні папери, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід

Продовження таблиці 1

1	2	3
312	Інвестиції в асоційовані компанії, що утримуються з метою продажу	-
313	Інвестиції в дочірні компанії, що утримуються з метою продажу	-
319	Резерви під знецінення фінансових інвестицій у портфелі банку на продаж	-
321	Боргові цінні папери в портфелі банку до погашення	Боргові цінні папери, які обліковуються за амортизованою собівартістю
329	Резерви під знецінення цінних паперів у портфелі банку до погашення	-
330	Короткострокові цінні папери власного боргу, емітовані банком	Цінні папери власного боргу, випущені банком, які обліковуються за амортизованою собівартістю
331	Довгострокові цінні папери власного боргу, емітовані банком	Цінні папери власного боргу, випущені банком, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
332	Короткострокові ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	Ощадні (депозитні) сертифікати, випущені банком, які обліковуються за амортизованою собівартістю
333	Довгострокові ощадні (депозитні) сертифікати, емітовані банком	Ощадні (депозитні) сертифікати, випущені банком, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
334	Ощадні (депозитні) сертифікати на вимогу, емітовані банком	-
335	Похідні фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю через прибутки/збитки	Похідні фінансові зобов'язання, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
337	Зобов'язання за привілейованими акціями, емітованими банком	Зобов'язання за привілейованими акціями, випущеними банком
338	Фінансові зобов'язання, що оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки	Фінансові зобов'язання банку, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки
340	Запаси матеріальних цінностей	Запаси матеріальних цінностей та необоротні активи, що утримуються з метою продажу
341	-	Інвестиції в асоційовані компанії, що утримуються з метою продажу
342	-	Інвестиції в дочірні компанії, що утримуються з метою продажу
356	-	Кредити (депозити), що надані (розміщені) на умовах субординованого боргу
363	Розрахунки з акціонерами (учасниками)	Розрахунки з акціонерами (власниками)
369	Банківські резерви на покриття ризиків і витрат	Банківські резерви під фінансові та нефінансові зобов'язання
Клас 6 Доходи		
602	Процентні доходи за кредитами, надані суб'єктам господарювання	Процентні доходи за кредитами, надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю

1	2	3
603	Процентні доходи за кредитами, надані органам державної влади	Процентні доходи за придбаними (створеними) знеціненими кредитами, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
604	Процентні доходи за кредитами, надані фізичним особам	Процентні доходи за кредитами, надані органам державної влади та органам місцевого самоврядування, які обліковуються за амортизованою собівартістю
605	Процентні доходи за цінними паперами	Процентні доходи за кредитами, надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
606	-	Процентні доходи за придбаними (створеними) знеціненими кредитами, що надані фізичним особам, які обліковуються за амортизованою собівартістю
607	-	Процентні доходи за кредитами, що надані суб'єктам господарювання, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
608	Процентні доходи за операціями з філіями банку	Процентні доходи за кредитами, що надані органам державної влади, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
609	Інші процентні доходи	Процентні доходи за кредитами, що надані суб'єктам господарювання та органам влади, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
610	Комісійні доходи за операціями з банками	Процентні доходи за кредитами, що надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід
611	Комісійні доходи за операціями з клієнтами	Процентні доходи за кредитами, що надані фізичним особам, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки
612	-	Процентні доходи за операціями з цінними паперами
613	-	Процентні доходи за операціями з філіями банку
614	-	Інші процентні доходи
618	Комісійні доходи за операціями з філіями банку	-
622	-	Результат від операцій з фінансовими активами та фінансовими зобов'язаннями
632	-	Дохід від модифікації фінансових активів
633	-	Дохід від модифікації фінансових зобов'язань
634	-	Дохід від припинення визнання фінансових активів
635	-	Дохід від припинення визнання фінансових зобов'язань
650	-	Комісійні доходи за операціями з банками
651	-	Комісійні доходи за операціями з клієнтами
652	-	Комісійні доходи за операціями з філіями банку
Клас 7 Витрати		
702	Процентні витрати за операціями із суб'єктами господарювання	Процентні витрати за операціями із суб'єктами господарювання, які обліковуються за амортизованою собівартістю
705	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу	-
708	Процентні витрати за операціями з філіями банку	-

Закінчення таблиці 1

1	2	3
709	Інші процентні витрати	-
710	Комісійні витрати	-
712	-	Процентні витрати за цінними паперами власного боргу
713	-	Процентні витрати за операціями з філіями банку
714	-	Інші процентні витрати
718	Комісійні витрати за операціями з філіями банку	-
730	-	Витрати на телекомунікації
732	-	Витрати від модифікації фінансових активів
733	-	Витрати від модифікації фінансових зобов'язань
734	-	Витрати від припинення визнання фінансових активів
735	-	Витрати від припинення визнання фінансових зобов'язань
744	Витрати на телекомунікації	-
772	Відрахування в резерви під заборгованість за нарахованими доходами	-
750		Комісійні витрати
752		Комісійні витрати за операціями з філіями банку
Клас 9 Позабалансові рахунки		
901	Гарантії, що отримані від банків	-
902	Гарантії, що надані клієнтам	-
903	Гарантії, що отримані від клієнтів	Отримані гарантії
922	-	Валюта та банківські метали до отримання за контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)
923	-	Валюта та банківські метали до відправлення за контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)
932	-	Активи до отримання за контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)
933	-	Активи до відправлення за контрактами, які обліковуються за справедливою вартістю через прибутки/збитки, розрахунки за якими здійснюються на нетто-основі (без поставки базового активу)
954	-	Умовні зобов'язання
972	Документи з приватизації – майнові сертифікати	-
975	Документи з приватизації – компенсаційні сертифікати	-

Джерело: розроблено авторами за даними [4-5]

– скасування груп рахунків (312, 313), що стосуються асоційованих і дочірніх компаній і введення груп (341, 342), аналогічних по суті;

– введення групи рахунків 363 для обліку кредитів (депозитів), які видані (розміщені) на умовах субординованого боргу.

4. У класі «Доходи» виявлено такі зміни:

– класифікація обліку відсотків доходів за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через прибутки (збитки) або через сукупний дохід;

– заміна груп рахунків, що відображають комісійні доходи з 610, 611, 618 на 650, 651, 652;

– введення нових груп рахунків (622, 632, 634, 635);

5. У класі «Витрати» відображено наступні зміни:

– класифікація обліку процентних витрат за справедливою вартістю, за справедливою вартістю через прибутки (збитки) або через сукупний дохід;

– заміна груп рахунків, що відображають комісійні витрати з 710, 718 на 750, 752;

– скасування групи рахунків 772, пов'язаної з урахуванням відрахувань до резервів під заборгованість за нарахованими доходами;

– введення нових груп рахунків (732, 733), пов'язаних з урахуванням витрат від модифікації фінансових активів або зобов'язань і груп рахунків (734, 735), що відображають витрати від припинення визнання фінансових активів та зобов'язань;

– скасування груп рахунків (705, 708, 709), що стосуються обліку процентних витрат за цінними паперами власного боргу, операціями з філіями банку та інших витрат і введення груп (712, 713, 714), аналогічних по суті.

6. У класі 9 «Позабалансові рахунки» відмічено наступні зміни:

– об'єднання груп рахунків 901, 902, 903 в групу 903 під єдиною назвою «отримані гарантії»;

– введення груп рахунків (922, 923), що відображають облік валюти і банківських металів до отримання і відправки за контрактами без поставки базового активу, а також груп рахунків (932, 933), що враховують активи до отримання і відправки за контрактами без поставки базового активу;

– введення групи рахунків 954, що відображає умовні зобов'язання;

– скасування груп рахунків 972 і 975, що відображають документи по приватизації.

Зазначені зміни в Плані бухгалтерських рахунків пов'язані з переходом банківської системи України на міжнародні стандарти фінансової звітності. Починаючи з 2018 року оцінка, класифікація, бухгалтерський облік та складання фінансової звітності буде здійснюватися відповідно до вимог МСФЗ 9 [6].

Висновки з даного дослідження. Підводячи підсумок, відзначимо, що перехід на міжнародні стандарти має ряд переваг, а саме: дозволить формувати фінансову звітність, яка є більш зрозумілою для іноземних інвесторів; дозволить банківським установам безперешкодно вийти на міжнародні ринки фінансового капіталу; знизить вартість запозичень, в зв'язку з відсутністю необхідності витратити кошти на аналіз та переклад звітності під зрозумілі для інвестора стандарти; сприятиме залученню інвестицій в країну; полегшить стандартизацію інформаційних систем, призначених для ведення обліку; підвищить ефективність проведення процедури аудиту вітчизняних банківських установ. Подальші дослідження процесу реформування системи бухгалтерського обліку в банках слід присвятити проблемам управлінського обліку, які можуть виникнути при переході на міжнародні стандарти обліку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Камінська М.Б. Особливості організації обліку доходів і витрат у банках. Вісник ЖНАЕУ. 2015. № 2 (51). Т. 2. С. 147-153.
2. Степова Т.Г. Реформування системи обліку в Україні. Глобальні та національні проблеми економіки. 2018. № 22. С. 990-992.
3. «Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (щодо удосконалення деяких положень)»: Закон України від 05 жовтня 2017 р. № 2164-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.
4. План рахунків бухгалтерського обліку банків країни: Постанова Правління НБУ від 17 червня 2004 р. № 280. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04#n35>
5. Про затвердження нормативно-правових актів Національного банку України з бухгалтерського обліку. Постанова Правління НБУ від 11 вересня 2017 р. № 89. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n516>.
6. Відякін М. Три роки Реформи фінансового сектору. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=50749063>.

REFERENCES:

1. Kaminska M.B. Osoblyvosti orhanizatsii obliku dokhodiv i vytrat u bankakh [Features of the organization of accounting of income and expenses in banks]. Visnyk ZhNAEU. 2015. № 2 (51). Т. 2. S. 147-153.
2. Stepova T.H. Reformuvannia systemy obliku v ukraini. Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky [Reforming the system of accounting in Ukraine]. 2018. № 22. S. 990-992.
3. "Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro bukhhalterskyi oblik ta finansovu zvitnist v Ukraini" (shchodo udoskonalennia deiakykh polozhen)" [On Amendments to the Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine «(regarding the improvement of certain provisions)]: Zakon Ukrainy vid 05 zhovtnia 2017 r. № 2164-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19>.
4. Plan rakhunkiv bukhhalterskoho obliku bankiv Ukrainy [The plan of accounts of banks in Ukraine]: Postanova Pravlinnia NBU vid 17 chervnia 2004 r. № 280. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0918-04#n35>
5. Pro zatverdzhennia normatyvno-pravovykh aktiv Natsionalnoho banku Ukrainy z bukhhalterskoho obliku [On approval of regulatory acts of the National Bank of Ukraine on accounting]: Postanova Pravlinnia NBU vid 11 veresnia 2017 r. № 89. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0089500-17#n516>.
6. Vidiakin M. Try roky Reformy finansovoho sektoru [Three years Financial Sector Reform]. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=50749063>.

Reforming the system of accounting in banking institutions

Fursova V.A.

Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Finance,
National Aerospace University
by the name of M.Ye. Zhukovsky
“Kharkiv Aviation Institute”

Shalun I.M.

Student,
National Aerospace University
by the name of M.Ye. Zhukovsky
“Kharkiv Aviation Institute”

Lazebnaya I.R.

Student,
National Aerospace University
by the name of M.Ye. Zhukovsky
“Kharkiv Aviation Institute”

The financial sector in Ukraine is actively reforming now. One of the tasks of the reform process is to ensure compliance of the national legislation in accounting with the requirements of the European Union. In order to achieve the goal, banking institutions have been moving to international financial reporting standards (IFRS 9), which required the introduction of a new Accounts Plan in 2017.

The purpose of the article is to examine the key changes in the new Plan of Accounting Accounts in Banking Institutions, enacted in 2017 as a part of the reform of the accounting system in Ukraine. The methodological basis for the study were the Plan of Accounts, enacted in 2004 and the Plan of Accounts of the Banking Institution, enacted in 2017.

By analyzing the accounting plans, the authors identified a number of key changes which banks had in the process of transition to international accounting standards. Among the main changes, we highlighted:

- cancellation of the classification of loans and securities by maturity for short-term and long-term;
- cancellation of the classification of securities portfolio for trading portfolio, portfolio for sale and repayment portfolio;

- implementation of the classification of financial instruments at amortized cost, at fair value through profit or loss, or through comprehensive income;

- cancellation of groups of accounts in which the amounts of redundancy on financial instruments were displayed.

- cancellation of a number of groups of accounts and the implementation of new groups of accounts.

The transition to international standards has a number of advantages:

- to allow to create the financial statements that are more reasonable for foreign investors;
- to allow banking institutions to enter the international financial capital markets freely;
- to reduce the cost of borrowing;
- to attract the foreign investments into the country;
- to facilitate the standardization of information systems for accounting purposes;
- to increase the efficiency of carrying out the audit procedure of domestic banking institutions.

Further study of the process of reforming the accounting system in banks should be devoted to the problems of managerial accounting that may arise in the transition to international accounting standards.